

Stanovisko Rady pro výzkum, vývoj a inovace k návrhu projektu sdílených činností Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací

I. Způsob předložení a projednání návrhu

Návrh projektu sdílených činností Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „NCIP VaVal“¹) zaslal Radě pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) v souladu s § 5 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) náměstek pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Pavel Doleček s žádostí o jeho projednání na 358. zasedání Rady dne 26. června 2020.

II. Zdůvodnění návrhu

V oblasti výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VaVal“) v ČR často chybí nedostatečně rozvinuté podpůrné prostředí, včetně primární infrastruktury zahrnující organizační a administrativní prostředí, včetně podpory informační, transferu znalostí, technologií atd.¹

III. Hlavní cíl projektu

Hlavním cílem projektu je vybudování NCIP VaVal, které přinese podstatné rozšíření nabídky služeb pro VaVal a zároveň i zvýšení úrovně jejich kvality. NCIP VaVal má pomoci dosažení cíle Inovační strategie České republiky 2019–2030 zařadit se během dvanácti let mezi inovační lídry Evropy a stát se zemí technologické budoucnosti.

IV. Základní informace o projektu NCIP VaVal

Projekt NCIP VaVal má vybudovat jednotnou národní platformu podporující všechny klíčové aktéry VaVal prostřednictvím poskytování komplexního portfolia vědeckých informací, cílené asistované i samoobslužné informační podpory a služeb a sofistikovaných podpůrných nástrojů využitelných v nejrůznějších fázích výzkumného cyklu. Projekt bude mít rovněž význam v zavádění principů otevřeného přístupu k údajům z výzkumu a zapojování do evropských výzkumných struktur, čímž podpoří zkvalitňování celého systému VaVal, zjednodušení transferu výstupů a zvýšení využitelnosti aplikační sférou v souladu s Inovační strategií České republiky 2019–2030 i připravovanou Národní politikou VaVal 2021+.

NCIP VaVal má pokračovat v zajištění elektronických informačních zdrojů, které jsou v letech 2018–2020 pořizovány prostřednictvím Individuálního projektu systémového Národního licenčního centra pro elektronické informační zdroje – CzechELib (dále jen „IPs CzechELib“)² tak, že dojde k vybudování nové platformy One-Stop-Shop for Researchers (dále jen „OSS4R“), která nabídne široké spektrum služeb pro jednotlivé výzkumníky a podnikatelské subjekty od přístupu k dokumentům až po patentové poradenství, asistenci pro zapojování do

---

¹ Viz Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (RIS3).

² IPs CzechELib“ je realizován v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a díky němu se podařilo pro VaVal zajistit přístup k nejdůležitějším EIZ na špičkové mezinárodní úrovni.

evropských portálů a platforem (European Open Science Cloud aj.). Kromě toho dojde ke zřízení centrálního Národního repozitáře pro dokumentové výstupy výzkumu.

Jediným realizátorem NCIP VaVal je Národní technická knihovna (dále jen „NTK“), příspěvková organizace zřízená MŠMT a jím přímo řízená. Dílčích cílů projektu bude dosaženo zúročením dosavadních zkušeností NTK s poskytováním pokročilých akademických služeb a s poskytováním komplexního servisu při zajišťování a správě elektronických informačních zdrojů (dále jen „EIZ“) získaných realizací IPs CzechELib.

V. Soulad s hlavními strategickými dokumenty a právními předpisy ve VaVal

A) Strategické dokumenty

• Inovační strategie České republiky 2019–2030

Inovační strategie České republiky 2019–2030 poukazuje mimo jiné na nutnost přístupu k vědeckým informacím v digitální formě v podobě odborných databází a elektronických vědeckých periodik a také zmiňuje podporu otevřeného přístupu k výsledkům výzkumu v evropském kontextu. Vytvoření nového nástroje účelové podpory – projektu Národního centra – k centralizovanému zabezpečení EIZ a souvisejících informačních služeb je avizováno v Akčním plánu k Inovační strategii České republiky 2019–2030, pilíři 5. Inovační a výzkumná centra, schváleném vládou.

• Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+

Nejdůležitější dokument řízení a politiky VaVal je připravovaná Národní politika VaVal 2021+, kde Opatření 13 přímo zmiňuje jeden z cílů tohoto projektu, tj. *zajistit systematické a trvalé zpřístupňování nejaktuálnějších informací o výsledcích celosvětové vědy v ČR a za nezbytné považuje zajistit jejich hospodárný a efektivní nákup formou sdílených činností a následné zpřístupnění vědecko-výzkumným pracovníkům veřejného i soukromého sektoru.*

V Opatření 8, které přispívá k plnění všech pěti strategických cílů Národní politiky, je pak předpokládána synergie mezi IS VaVal, NTK/CzechELib a národní e-infrastrukturou v oblasti *koordinace a infrastrukturní podpory až na úroveň jednotlivých výzkumných organizací.* Ve vztahu CzechELib a IS VaVal půjde také o zajištění věrohodných informací potřebných pro financování, hodnocení i rozhodování, pokud jde o náklady na zveřejňování výsledků v režimu otevřeného přístupu.

• Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (RIS3)

Podle RIS3 nedosahuje český výzkum úrovně, jaké by mohl. RIS3 uvádí jako jednu z hlavních příčin nedostatečně rozvinuté institucionální zázemí a vzájemně spolupracující prostředí mezi akademickou sférou a sférou aplikační, které je podmínkou kvalitního výzkumu na mezinárodně srovnatelné úrovni i základní podmínkou ke zrychlení znalostního řetězce od fáze poznání k fázi aplikace. Dalším podstatným předpokladem je podle RIS3 přístup k aktuálním vědeckým informacím v digitální formě v podobě odborných databází a elektronických vědeckých periodik, který představuje klíčový předpoklad pro kvalitní výzkum a k šíření dostupných aktuálních poznatků a informací o nich v otevřeném přístupu až k subjektům aplikační sféry.

- **Další dokumenty**

Plán realizace Strategického záměru pro oblast vysokých škol pro rok 2021

Strategie AV21

Akční plán pro implementaci Národní strategie otevřeného přístupu České republiky k vědeckým informacím na léta 2017–2020

B) Související právní předpisy:

- Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje);
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla);
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek;
- Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách);
- Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon);
- Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti);
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů;
- Zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů;
- Vyhláška 82/2018 Sb., o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat (vyhláška o kybernetické bezpečnosti);
- Usnesení vlády č. 86/2020, o uložení povinností informovat vládu v souvislosti s výdaji v oblasti informačních a komunikačních technologií;
- Zřizovací listina Národní technické knihovny č. j. MSMT-31052/2019-4 účinná od 1. 11. 2019 (viz přílohu 6)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru;
- Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, čl. 2, body 83–98;

a předpisy výše uvedené předpisy novelizující nebo nahrazující.

VI. Financování projektu

Celkové náklady na vybudování NCIP VaVal se předpokládají ve výši 3 499 654 tis. Kč v celém období realizace od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2027. V relevantních letech je financování v souladu s usnesením vlády ze dne 20. května 2019 č. 352 o návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2020 se střednědobým výhledem na léta 2021 a 2022 a dlouhodobým výhledem do roku 2026. Navrhovaná výše účelové podpory NCIP VaVal má být MŠMT zabezpečena v rámci limitů výdajů na podporu

VaVal schválených vládou na příslušná období bez zvýšených nároků na státní rozpočet v této oblasti.

VII. K materiálu předkládanému na jednání vlády

Předložený dokument obsahuje veškeré náležitosti materiálu předkládaného na jednání vlády (obálku, návrh usnesení, předkládací zprávu, vlastní materiál, a přílohy).

VIII. Zásadní připomínky, připomínky a doporučení

Jedná se o velmi rozsáhlý, finančně náročný a strategicky významný projekt pro celou oblast VaVal, který poprvé využívá nového nástroje sdílených činností ve smyslu zákona č. 50/2020 Sb., účinného od 12. 3. 2020, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

Jedná se o klíčový projekt, jehož implementace přináší změnu celého systému organizace řízení práce s vědeckými daty minimálně do roku 2027.

1. Zásadní připomínka

Rada žádá doplnění materiálu o informaci, kdo bude zbylé členy vědecké rady projektu vybírat, jakým způsobem budou vybírání a kdo je bude jmenovat.

2. Zásadní připomínka

Rada doporučuje MŠMT řešit případný překryv v letech 2021 a 2022 u navrženého projektu sdílených činností a projektu OP VVV EF16_040/0003542 - Národní centrum pro elektronické informační zdroje - CzechELib (2017-2022).

3. Zásadní připomínka

Rada doporučuje MŠMT provedení ex ante mezinárodního hodnocení předloženého projektu sdílených činností Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací vzhledem k jeho plošnému dopadu na systém VaVal v ČR a jeho celkovým nákladům ve výši 3,5 mld. Kč v letech 2021 – 2027.

4. Připomínka

Rada doporučuje MŠMT projednat větu „*navrhuje se, aby se na realizaci NCIP VaVal neuplatňovala regulace zaměstnanosti.*“ uvedenou v předkládací zprávě s MF a její zapracování do návrhu usnesení vlády.

IX. Závěr

Rada

- doporučuje MŠMT předložit materiál do meziresortního připomínkového řízení;

- žádá MŠMT po vypořádání a zpracování připomínek Rady a připomínek z mezirezortního připomínkového řízení předložit materiál na jednání Rady

V Praze dne 24. července 2020